

ΑΤΑΜΗΝΟΤΕΙ ΔΙΑΜΗΝΟΤΕΙΝΗ

ΕΤΟΣ Ε'

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ένάτος

Σφραγίδα της Επισκοπής: Έν Ελλάδι ης: 10, έν τη Αιλλοδαπή ης: 20.—Αιτυμόνορα: Αεροναυτικόν Ιανουαρίου τέτατου έτους και ενε Ιηρησίας.—Γρατείον της Διευθύνσεως: Όδός Σταδίου, 6.

8 Ιουνίου 1880

ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΑΤΙΝΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥ.

Το πρωτότυπον της ανωτέρω σφραγίδος εύρίσκεται έν τη πλουσία συλλογή του κ. Παύλου Λάμπρούη δ' έπομένη περιγραφή έστραχολογήθη εκ της παρί αυτού έδοθεύσης έχάτως σφής πραγματείας, της έπιγραφόμενης 'Ανεκδοτα νομίσματα και μολυβδοόυλλα των των τούς μεσους αιώνας Δυναστών της Ελλάδος'. Σ. τ. Δ.

Ο Μαρτίνος Δάνδολος¹, άνεψιός του δόγη τής Ένετίας Βοσίου, καταπλεύσας μετά των άφωσιωμένων οπαδών αυτού εις τό Αιγαίου πέλαγος, κατέκτησε τώ 1207 την Άνδρον, ένθα ίδρυσεν ιδίαν φραγκικήν δυναστείαν, άρχας πρώτος αυτός μέχρι του έτους 1233.

1. Μετά την υπό των σταυροφόρων κατάκτησην της Κωνσταντινουπόλεως τώ 1204, γενομένης διανομής μεταξύ των πορθητών, η κερδαλεόφων Ένετική πολιτεία, η δραστηριότητα συμπράξασα προς εύδωσιν της επηχερήσεως, Έλαβεν εις κλήρον τή τρία όγδοα της διατεμίσσεως βυζαντινης αυτοκρατορίας, έν τη μερίδι δε ταύτη περιελαμβάνοντο άπασαι αι νήσοι του Αιγαίου πελάγους. Άλλ' οι εις την μοίραν των Ένετών λαχόντες τόποι κατέγοντο υπό Έλλήνων, η δε δημοκρατία, μη έχουσα άρκούσας δυνάμεις όπως καταλίθη τας χώρας και νήσους ταύτας και διατηρη-αύτας έν ύποταξεία, κατέφυγεν εις μέσον σήνθεας έν τή παλαιότερω φεουδαλική πολιτεία, διακηρύχασα ότι οίος δήποτε εκ των Ένετών η των υπό τή κράτος της πολιτείας μετόχων ήθελεν επηρεήσει: ιδίοις αναλώμασι τήν κατάκτησην νήσων και παραλίων τόπων της Ελλάδος, εκ των κατακτηθέντων τή Ένετική πολιτεία, θέλει κατέχει αυτους ως διαδοχικόν τιμάριον, έχων πλήρες δικαίωμα κυριαρχίας, επί τώ όρω του αναγνωρίζεν ως υπεράττην κυριαρχόν τήν πολιτείαν. Έκ της ειρημένης διακρούσεως φραγκισθέντες διάφοροι τυχοδιώκται Μαλαοί εξώπλισαν είσως ισταλίσους και ώρησαν επί τήν Ανατολήν, όπως κατακτήσωσιν άπρωστατεύτους τόπους και περιβλήθωσι δι' άρπαγής ήγεμονικά στέμματα. Ούτως ο Μάρκος Σανούδος κατέλαβε τώ 1207 τας νήσους Νάξου, Μήλων, Πάρου, Σύρου, Δήλου και άλλας εκ των παρακειμένων Κυκλάδων, αι δε άλλοι Ανδρέας και Ιε-

Ο Μαρτίνος Δάνδολος σπανίως διατρίβεν έν αυτή τή νήσω, εκυβέρνα δε συνήθως αυτήν εκ του έν τή συνοικία του άγιου Πύλου της Ένετίας μεγάρου αυτού. Συνέρρουσαν δ' εις Άνδρον πολλοί των Φράγκων ως άποικοι και έν βραχεί χρόνω ηδύθησαν τοσούτον, ώστε ο πάπας Γ' Ιννοκέντιος ο Γ' εκδινεν αναγκάϊον να συστήση τώ 1208 λατινικήν επισκοπήν ύπαγομένην τώ αρχιεπισκόπω Άθηνών ως μητροπολίτη. Πρώτος δε των γνωστών ήμιν λατίνων επισκόπων τής Άνδρου είναι ο Γωάννης, εις έν άνήκει η άνω εικονισθεύσα και ένταυθα περιγραφόμενη σφραγίς.

Η σφραγίς αυτη είναι έξ δεσιχάλλου και φέρει κύκλω τήνδε την έπιγραφήν: SIGILLVM. JOHIS ANDRENSIS EPI. Τό δ' έν τώ μέσφ πεδίον διαιρείται εις δύο μέρη δια τριών τόξων έσηματισμένων εκ σφαιριδίων. Και έν μιν τώ ανωτάτω διαμερίσματι παρίσκαται προτομή της Θεοτόκου κρατούσης διά μιν της άριστερας τόν Ήρσων, διά δε της δεξιάς κλάδον, ένθεν δε και ένθεν της Θεοτόκου είναι κεχαραγμένα Μ—Ο. Έν δε τώ κατωτέρω διαμερίσματι παρίσκαται ο έπίσκοπος Γωάννης γονυπετής και προσευχόμενος, έστραμμένος δε προς τά δεξιά και έχων πρό αυτού ποιμαντοικήν ράβδον: έκαστερωθεν είναι κεχαραγμένος εις άστηρ.

Ο Γωάννης ούτος ο έξ Αγίας Αικατερόνης εκ Βονωνίας, άνήκων εις τό τάγμα των Καρμηλιτών, έχειροτονήθη έπίσκοπος Άνδρου υπό Νικολάου του Λατίνου μητροπολίτου Άθηνών τή 14 Αυγούστου 1345 έν τή μεγάλη εκκλησία της Εύρίπου. Και άγνωσθμεν μιν τότε έτελεύτησεν, αλλά γνωστών είναι ότι διάδοχος αυτού υπήρξε Νικολάος τις θανών περι τό έτος 1376, έπειδή ο πάπας Γρηγόριος ΙΑ διάρισε τή 16 Ιουνίου του έτους εκείνου έπίσκοπον Άνδρου τόν Εύρίπου Βενέδικτον, ου τήν εκλογήν άμέσως μετά ταύτα κατέστησε γνωστήν εις τόν μητροπολίτην αυτου, τόν προϊστάμενον τής έν Άθήναις εκκλησίας.

1. Hoff, Geschichte der Insel Andros, σελ. 31.